

ШУМАДИНА,

Л И С Т Ъ 3 А

КЊИЖЕВНОСТЪ, ЗАБАВУ И НОВОСТИ.

ТЕЧ. VI.

Овај листъ излази сваке Суботе. Цена е одъ 1. Апр. до нове године 18 гр. За огласе плаћа се 3 вр. ср. одъ врсте за едан-путъ а 5 вр. ср. за трипутъ.

№ 72.

СРБСКОМЪ РОДУ ПРИЛИКОМЪ СВ. АНДРЕЈ.

Певај данасъ, мили роде!
Къ небу весо дижи гласъ —
Сунце мило — знакъ слободе
Ено срећни носи часъ.

Дуголѣтно преста робство,
Неслоге нам' горки плодъ —
Преста беде узасобство,
У комъ цвили србски родъ.

Ведри ено данакъ свиће,
Да разгони густи мракъ —
Благо нама — ново биће
Будућности лепи знакъ!

Весели се, майко мила!
Црна робства пуче ковъ —
Сакруши се врашка сила,
Већ ти сину животъ новъ.

У сладости чувство грца,
За тронуће само зна —
Теке разумъ наглостъ срца
Умерава ватрена.

Сродно срце сродномъ тежи —
С' њвине радо дели све —
Гдѣ е љубавъ, завистъ бежи —
Врашка сила чесне, мре.

Како да се радостъ пие
Песмомъ кићенъ пуни лугъ,
Кадъ нам' тамо сузе лие
И вапие братацъ другъ.

Ахъ неслого, кѣри адска!
Ти изворе свака зла!
Света слога, љубавъ братска
Предъ тобомъ е само пра.

Благи Боже, оће л' едномъ
Целомъ србству сванут' данъ,

Край да буде бићу бѣдномъ
И среће се снуе станъ.

О, утѣши срца смерна,
Надежде нам' яви ликъ,
У загрлю братства верна,
Да се весо чуе кликъ.

Бесъ несити смртне кинѣ,
Све е њму слаба сенъ —
Према брату каменъ синъ
Ал' и самъ е судбе плѣнъ.

Биће трагъ и престае —
Временна е свака стваръ —
Бесна сила, сыйностъ — шта е —
На што мая празанъ чаръ?
Пријателство смртни, слава,
Садашњости тек' е слѣдъ —
Добри дѣла блиста слава
Крозъ векова дальни редъ.

Постепено све се диже,
Притиче ли сдружна моћъ —
Мали мравакъ трудно гмиже —
Светлостъ звезда блажи ноћъ.

Тек' честито проживити,
Вольомъ бити мударъ, смѣлъ —
Свою срећу съ обштомъ слити —
Човечества то е цѣлъ.

У блаженству душа плавна,
Невина се спажи нравъ,
Равномерностъ кадъ ужива
Мравакъ мали ка и лавъ.

Разбуктана бесни л' ватра,
Ту е редакъ одпоръ њој,
За то найпре сваки нек' сматра,
Кудъ управла посо свой.

Време прошло — савѣтъ мударъ —
Нека свима буде драгъ —

Тужна лета тешка ударъ
Безумля е нашегъ трагъ.

Страсть злоковна себе гледи,
Све е нъойзи средство текъ,
Братство предъ нъомъ ниш' невреди —
Туѣа пропасть нъой е лекъ.

Али време брзо лети —
Све за кои трае часъ —
Брза пропасть ономъ прети,
Ко неслуша ума гласъ.

Смртни с' кае ал' шта значи —
Времена е брзи ходъ —
Разумъ питай, и неплачи —
Безумля е горакъ плодъ.

Безъ саглася нема среће —
Веранъ воѣа тек' е умъ
Нема л' нѣга, све пролеће
Као ветра празанъ шумъ.

Животъ намъ е слаба лаѣа —
К' пристаништу брзи леть —

Една беда друге раѣа,
Те и ѣозни страда светъ.

Нек' поправка буде слѣдство
Уздисаня Србе, твогъ —
Знай, вредовно да е средство
И вештака пропасть свогъ.

Та роѣена ми смо браѣа —
Една майка свима нам'!

Свой своѣму нек' с' обраѣа —
Гди е любовь, среѣа там'!

Странпутици еданъ коракъ
Известанъ е брате гробъ,
Дальна века спомень горакъ
Заборавля тешко робъ.

Име „Србинъ“ некъ намъ буде
Свима мила, сладка речъ,
Устай, Србе, нежал' труде,
Огрануло сунце веѣъ.

Та Косово тужно полъ
То нам' сбриса славу, честь,
Доста яда и неволъ —
К' дѣлу будна нагли свестъ.

Другъ нек' свога грли друга,
Любвомъ чистомъ диче грудъ,
Устай, брате, изъ сна дуга —
Уживанъ слади трудъ.

Душанова саяна дѣла
Нек' потомку дичу духъ,

И на гуслам' прошлостъ цела —
Коя силно дира слухъ.

Милошъ Страинъ и Краљвиѣъ,
Къ том' Доситей и Райѣъ
Јошъ Мушицки и Солариѣъ
Ко су были, Србе, знашъ!

Залечити ране тешке
Аманетъ е свию насъ —
Кай се брже за погрешке,
Вечности насъ зове гласъ.

На предъ само, браѣо, сложно!
Ко е среѣи рода радъ,
Сдружной сили све е можно,
Напредъ, напредъ старъ и младъ.

Лука Сариѣъ.

МАРГАРИТА.

Хумореска одъ Отона Мозера

(Свршетакъ).

Наскоро стане оркестеръ поредъ красне баштенске оgrade съ филаретама кодъ величествене куѣе свирати и после нужногъ увода, почне музика. Заиста свирали су сада свирачи, којима е песма позната била, веома тронително. Наеданпутъ по свршетку едне строфе, баронъ да знакъ да престану, и дркѣуѣи одъ радости запита свираче, да л' су и они видели нешто тавно, гди врозъ ходникъ баштенски у ладникъ оде?“ —

„Дабогме, то е била господична!“ потврѣиваше Качъ.

„Она е пушила,“ дода Милеръ.

„Пушила? Ви будалите! Али садъ морамъ тамо, морамъ предъ нъомъ на колена пасти и мое осеѣанъ у нѣно сладко срце накапати. Уватите се за филарете Качу, а я ѣу на вашу руку стати; тако, и садъ еданъ скокъ преко шилака одъ филарета; али — триста врага, шта то би?“

„Томе су ушйце за навлаченъ чизме криве!“ рече Качъ. „Ваше су се панталоне замаиванѣмъ изцепале. Сиѣите се, ми ѣемо то съ чиодама закрпити.“

До, врага! я немогу сиѣи. Да ли е покрито капутъ поцепано место?“ запита на огради балансирауѣи баронъ.

„Види се само една бела черта; али готово неприѣтна,“ рече Качъ.

„Тако, чимъ се я приближимъ ладнику, кои дияманте душе мое скрива, почните ви свирати и продужите докъ се не вратимъ,“ заповедаше баронъ.

„Све исту песму о зори?“

„Дабогме, вальда неѣете кою одъ ваши очаятелни песама свирати.“

Съ овимъ речма одпузи усхиѣени Рукавичиѣъ са нуцауѣимъ срцемъ у тихи ладникъ, кои е съ великимъ лозовикомъ обкруженъ био. Предосторожно уклони баронъ неколико густе гранчица и види заиста на малой влупи, съ леѣма нѣму обрнутимъ едно лице, гди се-

ди. Рукавичић шапташе са најтишимъ изразомъ, како
е само његов гласъ кадаръ био:

„Обожавана мога срца, милостива господична, талисмане мога живота, нељутите се на сиромашногъ смртногъ, кои се усуђуе, у вашу свету близостъ продрети. Месеџ иде полако по својој тихој стази, звездице лубаво сяю съ ведрога неба и ваше сладко дисањ, моя најмилостивия, сачињава просту и опетъ тако њжну атмосферу, која смртногъ окружава. . . .“

„Триста врага! гди е тај нитковъ?“ загрми изъ ладника наџанпутъ якъ гласъ разљућеногъ старогъ капетана Шталекѧ, и после неколико тренутака држао е смртно бледогъ Рукавичића за яку, пуштајући крозъ уста густъ облакъ одъ дима изъ свое одъ стиве луле.

Баронъ готово бияше изванъ себе. Онъ чу, како Оркестеръ тамо кодъ оградѧ одъ громкогъ гласѧ капетановодъ уплашено свирањ прекиде, и скоро потомъ изда брзо тупканъ ногама, да се исти у највећемъ бегству наодио.

„Господине, ко сте и како сте дошли у ову башту?“ питаше капетанъ, уплашеногъ на месечину обрнувши, „Шта? Господинъ Рукавичић? шта ће то значити?“

„Господине капетане, ја самъ био несрећанъ те самъ путъ помео.“

„Могуће, но како сте дошли у ову башту, Господине?“

„Крозъ — на — преко оградѧ.“

„То се опетъ тимъ путемъ и вратите — ја ћу васъ до тамо пратити!“

„Господине капетане,“ викне очаяваюћи баронъ, „кадъ самъ преко оградѧ прескакао, био самъ несрећанъ, те самъ халџину изцепѧо, тако да ја садъ предъ вашимъ очима“ —

„То е све едно — маршъ преко оградѧ, или ћу послати по полицију.“

Уздишући узпужа се баронъ на ограду. Мало га е тџишло и то, што се притомъ капетанъ доста јасно смејо

Као поплашенъ конъ одтрчи баронъ одатле, пошто се учтиво поздравѧо, и нађе близу ћуприѧ музикални хоръ. Погруженъ оде Рукавичић у свое обиталиште.

Две године после ове рѧаво испадше музике, било е у хайделбершкомъ градићу велико веселъ, еръ се Рукавичић венчао съ обожаваномъ Маргаритомъ. По жель миле невесте, била су и она три музиканта на свадбу позвани, и кадъ су салвете подигли, нашли су на свакомъ танѧиру по два велика дуката. Кадъ су чаше у сали зазвечале и сватови „да живи младожена и невеста“ викали, пристали су скромно ту и свирачи, и весело су певали са младимъ паромъ и одличнимъ сватовима. Слово за свадбу, кое е вр'овномъ сигналисти Качу Кацларъ Сланинић сачињѧо, ние хтео онај говорити, будући му се све ново чинило. У осталомъ помирио се Качъ и са старомъ господичномъ кашикаромъ, која му е после ручка и еданъ пољубаџ као знакъ помиренѧ дала, кое е Качъ при свемъ томъ до смрти одрицао.

Посрбѧо

М. М. Радовановић.

СЫНОВАЦЪ КАО СТРИЦЪ

(Продужено).

ПОЈАВЪ 5.

София, пређашњи.

София. Молнимъ по хиљаду пута за опрештенъ љубезни отче, што самъ васъ мало пре тако оставила; мати ме е звала, и ја самъ се морала појиновати.

Полковникъ. Но — но — шта му драго; кадъ се само погрешка увиђа, онда се ова лако извињава.

София. Ахъ љубезни родителю! Ја неznamъ, како ћу вамъ доволно да изразимъ мою радостъ и изјавимъ мою бзагодарностъ, што саизвољавате на овај бракъ.

Полковникъ. Истина? Дакле допада ти се изборъ?

София. Те како!

Полковникъ. (полако Тихомиру). Видишъ, како ти е наклонѧна, и ако те јошѧ и не познае; — а то е све збогъ вервогъ описанија твоѧ личности, кадъ самъ одъ куће пошао.

Тихомиръ. Ја вамъ за то благодаримъ.

Полковникъ. Но, дѧте мое, — време е већ да и газдарицу мою потражимъ; — еръ ја мислимъ, да ћемъ се она госпоњ комшиња већ еданпутъ скинути съ врата, — ти остани међутимъ овде съ овимъ господиномъ, да му ние дуго време. Онъ е мой приятель, и мило ћемъ бити, ако наскоро и твоимъ приятелѧмъ постане: (Тихомиру) садъ погледај, шта ћешъ и какоћешъ, садъ е време! Гледај да јошѧ данасъ ѧвну наклоностъ задобишъ, па ће сутра твоја супруга бити. (Савети). Айдемо синовице! Нека се они двоѧ споразуму, како знаду и како могу! (одлазе).

ПОЈАВЪ 6.

София, Тихомиръ.

София. Дакле господине, и ви ћете на свадби бити!

Тихомиръ. Оћу, господична — мени се као чини, да вамъ е она повољна.

София. Као и моме отцу.

Тихомиръ. Добро — али што очеви уговоре, то се кадмадъ ћеркама недопада.

София. О, што се ове мое удадбе тиче, ова е управо по моме собственомъ плану, и зато е сасвимъ по мојој вољи.

Тихомиръ. Како то?

София. Мой е отаџ тако добаръ био, те е попуство мојој наклоности.

Тихомиръ. Ви дакле волете тога младића, кои вамъ е за супруга наменѧи?

София. Ја то не таимъ!

Тихомиръ. Како! — волете га, — а јошѧ га и не познаете.

София. Како да га не познаемъ, — тај ја самъ съ ѧниме одрастѧ!

Тихомиръ. Шта? — — — Ви сте съ Тихомиромъ одрастѧ?

София. Съ господиномъ Тихомиромъ — Боже са-
жай! Не велѣмъ я за нѣга!

Тихомиръ. Па кога ви мислите, — я знамъ, да
е онъ вашъ будући сунругъ.

София. Съ почетка е био, али садъ нив.

Тихомиръ. Како — съ почетка? — молимъ из-
ведите ме изъ забуне, изясните ми стваръ!

София. Я видимъ, да ви ништа о томе јоштъ до-
знали нисте!

Тихомиръ. Я ништа незнамъ — ни едно словце!

София. Г. Тихомиръ е умро.

Тихомиръ. Умро!? — ко — Тихомиръ?

София. Да Богме, Тихомиръ.

Тихомиръ. Знате ли ви то зацѣло?

София. Сасвимъ извѣстно!

Тихомиръ. А ко вамъ е казао, да е умро?

София. Мой отацъ.

Тихомиръ. Та вальда ниве! — то неможе бити,
то ниве могуће!

София. Молимъ за опростенъ, тако е, као што
я кажемъ, — цѣла е истина! Мой отацъ, кои е съ пута
одаде дошао, заиста ће болъ знати, него ви. Г. Тихо-
миръ споречка се на балу съ еднимъ официромъ, они се
изазову на двобой, и ту буде Тихомиръ смртно рацѣнъ!

Тихомиръ. Богме, то е опасно!

София. Те како опасно, онъ е одъ тога и умро.

Тихомиръ. Господична, ви се само самномъ ша-
лите. О Тихомиру, неможе васъ нико болъ извѣстити,
него я!

София. Него ви? Заиста смешно!

Тихомиръ. Я велѣмъ, нико болъ него я! — еръ
знайте, я самъ тай Тихомиръ, и у колико е мени позна-
то, я нисамъ умро.

София. Ви — господинъ — — Тихомиръ!

Тихомиръ. Да за кога сте ме ви држали?

София. За некогъ приятеля мога отца, кога е онъ
на свадбу позвао.

Тихомиръ. Дакле ви се ипакъ спремате за свад-
бу, и ако самъ я мртавъ.

София. Тако е.

Тихомиръ. Али съ кимъ ћете се то венчати, ако
смемъ питати?

София. Съ моимъ побратимомъ Обрадомъ Войно-
вићемъ.

Тихомиръ. Али ће у той ствари и вашъ отацъ
кою прословити.

София. Па онъ е то већ и учинио, — онъ е са-
изволео!

Тихомиръ. А кадъ е онъ на то саизволео?

София. Башъ мало пре — неколико тренутака пре
вашегъ долазка.

Тихомиръ. Та ми смо обое заедно дошли.

София. Ниве тако, господине! Мой е отацъ и пре
васъ ту био.

Тихомиръ. (увати се рукама за чело) Мозакъ
ми се врти — цѣо ми се светъ наопачке окренуо, — сва-
ка рѣчь, кою изговарате, поставља ме у удивленъ! —
ваше рѣчи — Бога ми — — та ту мора нека гайна иза-
гонетка бити, кою я немогу да рѣшимъ.

София. Како господине, — заръ сте ви то све
озбила говорили?

Тихомиръ. Сасвимъ озбила, господична!

София. Дакле ви сте доиста г. Тихомиръ? — Бо-
же! шта самъ учинила — како ћу мою несмисленостъ —

Тихомиръ. Ваше рѣчи не треба ни најманъ у
забуну да васъ доводе! Ваша наклоностъ къ младоме Обра-
ду таква е стваръ, коя се радије пре, него ли после вѣн-
чана дознае.

София. Али я немогу да сватимъ — —

Тихомиръ. Я ћу г. полковника потражити. Валь-
да ће ми онъ ту загонетку разрѣшити — но било, како
му драго, я се надамъ, да ћете ви са поступцима моимъ
сасвимъ задовољни бити (одлази).

София. Заиста, — врло учтивъ човекъ! па ако ме
непримораю, да за нѣга поћемъ, то ће ми заиста врло
мило бити, што ниве погинуо!

ПОЯВЪ 7.

София, полковникъ Войновићъ и Войновићка.

Войновићка. (Софин) Уклони се мало изъ себе,
Софио. (София одлази). Шта? и ти ми смешъ јоштъ у
очи казати, да ниси мало пре самномъ говорио? Заиста,
ко други, него ти, полковникъ Войновићъ, господаръ ове
куће, и мой сунругъ, могао е то учинити, што си ти ма-
ло пре учинио!

Полковникъ. Па когъ самъ ђавола учинио.

Войновићка. Па заръ да ти напомнимъ оно,
што ти и самъ добро знашъ? Заръ незнашъ, да си мало
пре са Софиомъ говорио, да си нѣну склоностъ према
твомъ синовцу Обраду дознао, и да смо се сагласили, да
иой не кваримо волю?

Полковникъ. Я незнамъ, жено, да ли е то само
буновни санъ твое силе уображеня, или е когодъ други
у одсуству моме мене заступао; и ако е ово друго, то е
већ време, да му ућемъ у трагъ; — тай непознати духъ
убија могъ зета, удае мою Софию, тера ме одъ куће, —
све по моме собственомъ налогу, а Богъ и душа, безъ
мога знања; — а сви мои укућани јоштъ му у томе по-
мажу!

Войновићка. Какво упорство! Заиста, я незнамъ
шта да мислимъ о твоемъ владану.

Полковникъ. Ни я о твоем!

ПОЯВЪ 8.

Савета и Пређашњи.

Савета. Я се нисамъ надала, да ћу васъ заедно
наћи! Зашто нису сви сунруги као ви? Никакве сваѣ,

нити распре! Едно срце и една душа! Стрина услужна, као анђео, а стрицъ дуготрпелљивъ као —

Полковникъ. Право кажешъ Савето, — човекъ мора имати магарећу трпелљивостъ, као ја, — а дају при оваквомъ брбљану твоје стрине неизгуби.

Войновићка. Тако је, имашъ право, Савето, — текъ онај, који е као ја услужанъ, могао би будалаштине твога стрица сносити.

Полковникъ. Дакле госпо — ево Савете, она ме е готово непрестанце пратила, одкадъ самъ дошао, нити ме е изъ очию изгубила. Пристаешъ ли, да намъ она пресуди наше неспоразумљивъ, и да насъ поравна?

Войновићка. Пристаемъ, и подчинјавамъ се њномъ изречену.

Савета. Најпре ми е нужно знати, у чему се са стон стваръ.

Войновићка. Представи себи, мой се мужъ усугуе, рећи ми уочи, да онъ ние онај, съ кимъ смо ми мало пре разговарали.

Савета. Е ли могуће!

Полковникъ. (Савети) Помисли само, моя жена оће силомъ да ме уври, да самъ ја у овој соби съ њомъ говорио, и то онда, кадъ ми се сва цигерица дрмала на поштанскимъ колима.

Савета. То е сасвимъ непонјатно, стрице. То е нека велика загонетка. Пустите ме, да неколико речи са стриномъ проговоримъ.

Полковникъ. Гледај, шта ћешъ, и чини, како знашъ, не би ли е какогодъ обавестила, — но то ће тешко бити.

Савета. (тихо г. Войновићки) Любезна стрино, та то е све само шала одъ стрица.

Войновићка. (Савети) Да Богме, да е тако, та онъ би морао сасвимъ лудъ бити, кадъ би таково што озбиља радио!

Савета. (Войновићки) Знате л' шта? Вратите му шљиве за брашно. Чинте и ви съ њиме тако исто, и одобравайте му подсмевателно све, што годъ реџне.

Войновићка. Имашъ право, — чекај само!

Полковникъ. Но, оће л' што скоро бити? Ја ми слимъ; да е већъ доста.

Войновићка. (подсмевателно). Да Богме, да е доста, господару мой, — но почемъ е дужностъ жене, само са очима свога мужа гледати, — то садъ съ покајњимъ признаемъ мою погрешку и заблуђенъ, и све ћу држати, да е овако, као што ви оћете.

Полковникъ. Съ тимъ подсмевателнимъ говоромъ нећемо далеко дотерати.

Войновићка. Не срди се! Ти си се о момъ трошку смеао, а садъ ћу ја о твојемъ. Ја морамъ садъ неке посјте учинити. Докъ се вратимъ, можда ће ти бити прошла ова ћудъ, и онда ћемо мало озбиљније разговарати (одлази).

Полковникъ. (Савети) Бога ти, Савето, разумешъ ли баръ едну рџъ одъ свега њногъ разговора?

Савета. Ја ништа неразумемъ. Н е стринъ, кадъ да ту стваръ извидимъ (одлази).

Полковникъ. Гледај, вере ти, ја дижемъ руке одъ њ. — (самъ) Ја ни самъ никадъ тако луду видно, — мора бити, да е љаво у момъ одсуству ликъ мой на себе узео, и кућу мою напачке изврнуо, — ја не могу да сватимъ, како — —

ПОЈАВЪ 9-и.

Полковникъ войновићъ и Периша (мало опитъ).

Периша. Богъ и моя душа! Овде се живи болъ, неголи у најбольој мрани, — али до сто љавола! Куд су се сви одавде степали? Ја јошъ нисамъ ни едне живе душе у овој кући видно, одкако самъ као скоротеџа толику галаму начинио. Но где! — милостиви г. капетанъ. Ја морамъ чути како наше ствари стое (да е полковнику знакъ повѣрителногъ споразумѣња и смеџ се.)

Полковникъ. Шта врага! Та ово е онај угурсузъ Периша. Одкудъ тай ту, и шта значи то њгово беченъ и кривљенъ?

Периша. Но — милостиви господине — —

Полковникъ (на страни). Као што ми се чини, овај се ваљано нализао.

Периша. Но, шта велите? Заръ нисамъ мою ролу добро изизграо?

Полковникъ (за себе) Њгову ролу? Овде има некогъ угурсузука! (Периши) Дабогме, мой любезни Периша, добро!

Периша. Шта добро! Прекрасно, дивно самъ е чудо изизграо. У прашљивимъ чизмама и сурудјскомъ камџиомъ у руци изгледао самъ као сушти татаринъ, који осамъ дана и деветъ ноћи ние съ коња сјахао; заръ ние тако?

Полковникъ. Да да! (за себе) љаво би га знао, шта да му одговоримъ; нег' му Богъ буде у помоћи!

Периша. Па како стое ствари? Докле сте већъ дошли?

Полковникъ. Докле самъ дошао, — како е — — та то и самъ можешъ знати, како е.

Периша. Свадба е извѣстна, ел' устина? Ви сте наравно као отаџ саизволили, е л'?

Полковникъ. Дабогме.

Периша. И сутраћете се появити у вашемъ правомъ виду, као любезникъ и младоженя.

Полковникъ. (у себи) А — садъ самъ ушао забуни у трагъ, — та то е све мога сивовца масло!

Периша. И венчаћете се са младомъ удовиџомъ г. Тихомира! съ удовиџомъ — ха, ха, ха, — съ измишљеномъ удовиџомъ!

Полковникъ. Шта се смеџмъ?

Периша. Смеџшъ сџ, како ће се сиромъ стрицъ забезекнути, кадъ после четири недеља дана съ младоженџомъ Тихомиромъ доће — и своју Софију удату затече.

Полковникъ. (на страни) Да полуди човекъ одъ муке кодъ оваки угурсуза.

ха, ха! А шта велите, како ће ће се
избегати, кадъ нађе новогъ неопуномоћеногъ
заступника?

Полковникъ. Заиста предивно, прекрасно!

Периша. Па коме имате на свему томе захвалити,
него вашъ стрицъ и његовъ синъ Периши.

Полковникъ. Теби? — како то?

Периша. Но па ко вамъ е савѣтовао, да пред-
ставите лате?

Полковникъ. Ха, — проклети угурсузе!

Периша. Али то е за удивленъ, како сте здраво
на вашегъ стрица наликъ! Заиста, и ја би се частнимъ
крстомъ заклео, да сте ви башъ сушти полковникъ, кадъ
небы извѣстно знао, да е онъ одаде 10 конака удалънъ.

Полковникъ. (за себе) Тай угурсусъ мой сино-
вацъ чини лепо употреблѣнъ съ моимъ лицемъ.

Периша. Само што преко мѣре старачки изгле-
дате; вашъ е стрицъ само 10 годиоа стари одъ васъ, и
ато ние нужно било, да се тако старъ направите.

Полковникъ. Велишь?

Периша. Но то нечини ништа! Та онъ ние садъ
ту, па да се какво сравненъ учинити може. И заиста
срећа за насъ, што старацъ ние ту; зло по насъ, кадъ
би се случайно садъ вратио!

Полковникъ. Онъ се вратио.

Периша. Како? Шта?

Полковникъ. Они се вратио, кажемъ ја.

Периша. За име Бога! и ви стоите јоштъ ту, —
тако мирно! Гледајте Богме, шта ћете, — ја га Богме
несмемъ дочекати! (оће да умакне).

Полковникъ. Стани угурсузе, двоструки угур-
сузе! Дакле сва та изредна дѣла и ширетлужи произиш-
ли су изъ твоје мудре главе?

Периша. Шта, милостиви господине! Заръ е то
благодарностъ?

Полковникъ. Стой бездѣлниче — међеръ моя
жена ние луда, као што самъ ја држао — заръ ја да не-
казнићъ оставимъ такавъ препредени угурсузулкъ? Не,
— сто ђавола нека ме однесу, ако се съ места неосве-
тимъ; — јоштъ ние поздно. Садъ ћу одма послати по
бележника и свештеника, — јоштъ данасъ ће се Софија
съ Тихомиромъ венчати. Ја ћу онога угурсуза Обрада
да предухитримъ; шта више, онъ јоштъ самъ мора бра-
чни уговоръ подписати, — а што се тебе тиче, вуциба-
тино — — —

Периша. Ја, — ја, — господине, и ја ћу подписати
— и ја ћу на свадби играти, ако ви заповѣдате.

Полковникъ. Почекај мало — играћешъ ти. —
Садъ се една обавешћавамъ о онимъ квитама, — дакле
исплаћенъ они 200 дуката немамъ ја благодарити честно-
сти лихоимца Аврама. На мою срећу златаръ е постра-
дао. Мой невалили синовацъ ние се задовољно тиме, да
само дугове своје о туђемъ трошку исплати, него е јоштъ
хтео и нове дугове на мое име правити. Но ништа! све
ће то онъ насданпутъ платити! А ти, присни друже г.
Обрада, надај се царској награди. Жао ми е, што ми

није штапъ при руци, — но ништа зато, одложено ние
опроштено! (одлази)

Периша. (самъ) Ја падамъ изъ облака! Заръ се
овај проклети стрицъ морао башъ вратити и самномъ
сукобити, да му све по реду самъ испричамъ! Башъ
самъ ти ја прави магарацъ, — (поводъ се мало) — па баръ
да самъ пиянъ, — онда ни по јада, али овако — — —

П О Я В Ъ 10.

Периша, Войновикъ Обрадъ и Савета.

Савета. (улази полако унутра, у соби) Полъ е
чисто, — можешъ слободно унићи, — овде нема никогъ
осимъ Перише.

Обрадъ. (улази)

Периша. (окрене се и угледавши Обрада, препа-
не се, мислећи, да е полковникъ) Триста врага, ево га
опетъ дође! Држ' се Периша, садъ ће ти отићи кожа на
пазаръ! (падне на колена предъ Обрада) Милостъ, милостъ,
господине! смилуйте се на едногъ несрећника, кои е и-
стина заслужио, да — — —

Обрадъ. Шта ти то радишь? — устани, та ја ти
нећу ништа учинити.

Периша. Шта, милостиви господине, заръ ми пра-
штате?

Обрадъ. А шта ти имамъ праштати! ја самъ на-
противъ сасвимъ задовољанъ съ тобомъ, — еръ си твоју
роллу вѣрно и вѣшто ивиграо.

Периша. Шта? — господине, заръ сте ви?

Обрадъ. Дабогме, ја самъ.

Периша. Зло по насъ! Знате ли, да е вашъ стрицъ
дошао?

Обрадъ. Знамъ, — па шта?

Периша. Ја самъ га видио, милостиви господине
Ја самъ съ њиме говорио, и мислећи, да сте ви, све самъ
по реду исповедио; — онъ садъ све зна.

Савета. Будало, шта си учинио!

Периша. Шта знамъ ја! Та заръ невидите, да самъ
васъ мало пре опетъ променуо, и васъ за стрица вашегъ
држао? Заръ е дакле чудо, што самъ и стрица за си-
новца држао?

Обрадъ. Шта ћу садъ, и куда ћу?

Савета. Ништа ти друго неостае, него да съ ме-
ста изъ куће умакнешъ —

Обрадъ. Али ако Софију стрицъ примора, да за
Тихомира пође?

Савета. О томъ ћемо се сутра разговарати! Садъ
се брзо уклони, докъ ти е јоштъ путъ отворенъ. (Она
га доведе до стражњи врата, но у тај паръ искрене о-
данде Тихомиръ Обраду на сусреть, и врати га опетъ
натрагъ у собу).

П О Я В Ъ 11.

Тихомиръ. Ёсте л' ви? Башъ добро, — ја самъ
васъ тражио.

Савета. (Обраду полако) То е твой супарникъ
Тихомиръ, онъ те држи за стрица. Гледај, да га се што
пре отресешь. (оће да отиде).

Тихомиръ. (Савети). Заръ насъ оставяте, го-
сподична?

Савета. Извините ме за еданъ часакъ, я ћу садъ
опетъ доћи.

ПОЯВЪ 12.

Тихомиръ, Обрадъ.

Тихомиръ. Ви ћете се опоменути, да сте ме ма-
ло пре съ вашомъ ћеркомъ на само вставали.

Обрадъ. Опоминѣмъ се.

Тихомиръ. Она е заиста любве достойна, и она
би ме срећнимъ и пресрећнимъ учинила.

Обрадъ. Веруемъ.

Тихомиръ. Но я васъ морамъ умолити, да не у-
чините ништа насилно противъ њне волѣ и наклоности.

Обрадъ. Како, шта ви ту разумевате?

Тихомиръ. Она е красно и анђелско створенѣ
то е цѣла истина, — али вашъ синовацъ, г. капетанъ
Обрадъ, о коме сте ви мени тако често говорили, любви
вашу кћерь.

Обрадъ. Ёли то истина?

Тихомиръ. Цѣла истина, — па шта више, и она
њѣга любви.

Обрадъ. Ко вамъ то казао?

Тихомиръ. Она сама.

Обрадъ. Па шта садъ да радимъ? Кажуйте, шта
ми ви совѣтуете?

Тихомиръ. Да будете благъ отаць.

Обрадъ. Како?

Тихомиръ. Ви сте ми сто пута казали, да ви ва-
шегъ синовца као вашегъ сина волете, — подайте му
вашу Софию, и усрећите тиме обое.

Обрадъ. А ви?

Тихомиръ. Я? — она ме неће, — то е истина
несрећа! Али я се немогу на то ни тужити, почемъ е вашъ
синовацъ мене предухитрио; — ко прие дѣвойци, онога
е дѣвойка.

Обрадъ. И ви сте у станю, тако лако одрећисе?

Тихомиръ. Я то сматрамъ за мою дужность.

Обрадъ. (ватрено) Ахъ, господине! Незнамъ, на-
ко да вамъ довольно благодаримъ, што — —

Тихомиръ. Я васъ неразумемъ.

Обрадъ. О, ви јоштъ незнате, какву ми велику
услугу чините — Софию мою! ми ћемо срећна бити.

Тихомиръ. (съ удивленіемъ) Шта? Заръ я не-
говоримъ са г. полковникомъ — е ли могуће — —

Обрадъ. Я самъ се издао.

Тихомиръ. Дакле ви сте г. Обрадъ? Да, ви сте,
— васъ заиста нисамъ овде мислио наћи! но опетъ ми е
мило; што самъ васъ видео, — требало би до душе, да
се на васъ срдимъ збогъ оне три смртне ране, које сте
ми ви наменули —

Обрадъ. Опростите — —

Тихомиръ. Но на срећу нису ране биле смрто,

нисне, дакле нека вамъ е просто! Вашъ е стриць васъ ме-
ни до неба фалио. Я немислимъ, да се съ вами завадимъ,
или да се съ вами у коштацъ ватамъ, — я вамъ срдочно
оодносимъ мое пріятельство, и молимъ васъ, да ви то
исто чините.

Обрадъ. Господине, ви сте — — —

Тихомиръ. Къ дѣлу, г. Обраде — ви любите Со-
фию, и имате право, еръ она е анђео. Я вамъ се обе-
ћавамъ, да ћу савъ мой упливъ употребити, да стриць
Софию вами за супругу даде, — но подъ условіемъ, да
и ви мени за то едну услугу съ ваше стране учините!

Обрадъ. Говорите! Зактевайте, шта годъ оћете,
ви сте свето право стекли за мою благодарность.

Тихомиръ. Вы имате едну сестру, я почемъ ви
за никогъ другогъ на свету немате оѣи, него само за го-
сподичну Софию, то ви по свой приляци нисте ни при-
мѣтили, колико е она красно и любведостойна, — али я
— — я самъ то врло добро примѣтио, — у кратко да
вамъ кажемъ, — господична Савета заслужуе у пучој
мѣри свачию любовъ! Я самъ е видео и — —

Обрадъ. Ви е волете? Она е ваша! ослоните се
само на мене. Каква срећа! Я стеко пріятеля, кои ми по-
маже, да мою Софию добиемъ, а и съ мое стране у ста-
ню самъ, да и я њѣга усрећимъ!

Тихомиръ. То све тако може бити, али јоштъ
није свршено, валя и господичну вашу сестру запитати,
— но ево е гди долази! Брзо пріятелю, гледайте, шта
ћете и како ћете! Заузмите се ви кодъ Савете за мене,
а я ћу се кодъ стрица за васъ заузети (одваси).

Обрадъ. Та овај е Тихомиръ еданъ илреданъ чо-
векъ, — моя ће сестра съ њиме заиста срећна бити!

ПОЯВЪ 13.

Савета, Обрадъ.

Савета. Но, како стое ствари, брате?

Обрадъ. Ти си учинила читаву забуну у глави г
Тихомира, любезна сестро! Онъ е одъ пете до перчина
у тебе залюблѣнъ. Башъ мало пређе рекао ми е, да е
намислио, са стрицемъ о томе говорити; я му на то реко,
да се тога посла прође, еръ ти си ми едномъ казала, да
се ти нећешъ никадъ удати. Нисамъ ли му добро казао?

Савета. Да — на сваки начинъ, — али, — знашь,
— опетъ велимъ, није требало, да га на тако суровъ на-
чинъ одбиешъ. Сиромѣ младићъ, заръ му није и то до-
ста, што га е Софија тебе ради одбила?

ПОЯВЪ 14.

Периша, Пређашњи.

Периша. Милостиви господине, гледайте, да се
одавде уклоните; еръ ако васъ стрина овди застане,
Богме — —

Обрадъ. Добро, добро, я идемъ! Садъ се већ ви-
ше ке боимъ, да ће ми Тихомиръ Софию отети! (одлази
са Саветомъ).

ПОЯВЪ 15.

Периша (самъ).

Ево ме садъ самогъ — хей Периша; та ти би био
права будала, кадъ се неби потрудио, да твою пређаш-

будалаштину и несмисленостъ загладишь, дал' да плачь плачь одирнемъ? Но то не иде, — али шта бу врага да радимъ? Ми морамо или стрица или младенца да се отресемо, ер' иначе све ће наопачке ићи. — Но како да то удесимъ? — Ха, чекай само — (раамишля) — Мой господарь и онай мадоженя Тихомиръ разишля се ду душе као најболши пріятели. — но при свемъ томъ сваки ће ми веровати, ако рекнемъ, да су се повезали. — Добро, и ћу тако и да учинимъ. Я као добарь и вѣранъ слуга морамъ несрећу одклонити, — има ли што честине, него старати се о своме господару! — Дакле хайде ти Периша у Полицију! Па зарь ће то бити моя кривица, ако дозорникъ дочепя стрица место синовца, — не е томе кривъ, што су они еданъ на другоъ звѣко називъ. Овай е плачь истина доста клизавъ и опасавъ, но в љу ипакъ да покушамъ. Надамъ се да неће љаво испасти, па бащъ и ако ће — — — али не може бити се само обиладити, да ће све за рукомъ изаћи, — па најпосле, я самъ у свакомъ случаю заклонѣнъ! Я самъ мою дужностъ учиню, па нека се стрицъ на мене люти, колико му годъ драго, — а ћу се за време прикрити, — синовцу чинимъ велику услугу, за кою ми мора бити признателанъ; — зато Периша брзо къ дѣлу — можда бешъ томъ приликомъ и ти неку славу стеби. (одлази, — завѣса пада).

(Продужиће се).

М Р В И Ц Е.

— *Свакій народъ по свомъ обичаю.* Кадъ киша яко пада и Немаць покисне, вели онъ: „Я самъ до коже мокаръ.“ Французъ коме е мокрота неприятня, иде далъ и каже: „Я самъ мокаръ до костию.“ Но јоштъ е неприятня мокроћа Шпаньолцу, кои потврђуе, да е до лозга мокаръ. А Арапинъ каже: „я самъ мокраъ до црева.“ Мокри одъ Арапина зацело не може нико бити.

— *Каква е разлика између онога кои пие пиво и онога кои шампанѣръ пие?* На ово питањъ одговорно е еданъ келнеръ овако: „Онај кои пие пиво, пие, плаћа, ал' никадъ не дае напојницу, а онај кои пие шампанѣръ, пие, не плаћа али дае често напојницу.“

— *Чудновато назначенъ.* Неки анатомиста шияло е одной лекарской школы разне предмете са ньюивамъ назначенъмъ. Еданпутъ е више мртвачки глава са именовъ „ношени предмета“ назначио.

— Кадъ е за време французске револуције Робеспѣръ у Паризу погублѣнъ био, изразио е еданъ офицеръ изъ провинциѣ Госконьске на слѣдуюћи начинъ стра, кои му е овай тиранъ улио: „Колико ми се пута име Робеспѣръ споменуло,“ — казао е онъ „толико самъ пута мой шеширь обема рукама скидао, и гледао, да случайно нестои у ньму моя глава“.

Еракъ и Петакъ.

Еракъ. Шта ти е Петаче, што си се тако замислио?

Петакъ. Море мани ме се, ноћасъ самъ ти чудне санове сневао . . све неке, буди Богъ съ нами мечке, конѣ, волове, магарце и Богъ те пита шта, па се боимъ да ће ми се што зло догодити.

Еракъ. Е, па небрени се, то е добро, зарь незнашъ како наше бабе гатаю, онај кои се у спу съ родбиномъ састане, добиће сутра зацело кавву радостну вѣсть.

О Г Л А С Ъ.

80 КОЛА СЕНА

Ко има волю, купити у скупу или на манѣ делове лена сена, нека се погодбе ради прияви у Бачванской кафани на Сави кодъ „Беле лаѣ“. У Београду 16. Новембра 1857. (3—3)

ПРОДАЈА НЬИВЕ.

Нъиву мою лежећу на топчидерскомъ брду, десно одъ пута водећегъ изъ Београда у Топчидеръ, између комшиѣ Радисава Јовановића, Спасоя Вельковића Писара Сл. Примир. Суда и воћника Павла Башкалѣића износећу 52 хвата ширине, лица и зачеля по 74 хвата дужине, са све четири стране шанцемъ ограђена, продаемъ я долеподписаный изъ слободне руке, тако, ако бы ко имао волю купити е, нека се обрати мени у Прав. Типографин. Цена ће бити врло умерена.

У Београду 12. Децембра 1857.

Спиридонъ Нешѣвъ.

Словослагаръ.